

RÅD OCH FAKTA OM SEXUELLT ÖVERFÖRDA INFEKTIONER

DET HÄR ÄR EN ÖVERSÄTTNING TILL SERBISKA AV FAKTABLADET RÅD OCH FAKTA OM SEXUELLT ÖVERFÖRDA INFEKTIONER – HIV.

HIV

HIV infekcija ili HIV kako se bolest obično naziva je uzrokovana virusom i HIV je skraćenica za virus humane imunodeficijencije. HIV se može preneti putem nezaštićenog vaginalnog ili analnog snošaja. Virus se ponekad može preneti i kod nezaštićenog oralnog seksa, posebno ako vam sperma uđe u usta a sluzokoža u ustima je oštećena. HIV možete dobiti i preko krvi ako koristite opojne droge i delite špric i iglu sa nekim ko je kliconoša virusa.

Simptomi HIV infekcije

Ako ste dobili HIV, u početku ne mora biti nikakvih simptoma. Neke boli grlo, imaju temperaturu, otečene limfne žlezde ili osip na koži. U takvim slučajevima se simptomi javljaju otprilike jednu do četiri nedelje nakon zaraze. To se naziva primarnom infekcijom. Simptomi podsećaju na simptome gripa i obično prolaze nakon nekoliko nedelja. Infekcija ipak traje i slabi imunološki sistem. Zaraza je naročito velika u prvim mesecima posle zaraze. Tada je količina virusa, pre nego imunitet stigne da reaguje, jako velika, bez obzira da li ćete imati simptom ili ne.

Testirajte se na HIV

Testiranje na HIV je besplatno budući da je bolest navedena u Zakonu o zaštiti protiv zaraznih bolesti. Testiranje se vrši davanjem uzorka krvi i postoji mogućnost da se anonimno testirate, ako želite. Ako sumnjate da imate HIV morate se testirati da bi dobili medicinsku pomoć i podršku te znanje o infekciji tako da ne širite HIV dalje na druge.

Testirati se je jedini način da se sazna status HIV. Test može, zavisno od vrste testa, otkriti infekciju u krvi najranije posle ca. dve nedelje a najkasnije u roku od šest do osam nedelja posle dobivene infekcije. Ako sumnjate da ste mogli zadobiti HIV, važno je da što je pre moguće stupite u kontakt sa zdravstvom radi savetovanja i testiranja. Najbliži centar za testiranje možete naći na www.1177.se. Da biste dobili potpuno siguran odgovor preporučuje se da se ponovo testirate šest do osam nedelje od sumnje o prenosu virusa, ukoliko je proteklo kraće vreme od eventualnog prvog testiranja. Ako test pokaže da imate HIV onda se i vaši seksualni partneri moraju testirati.

Lečenje

Ne postoji zaštitna vakcina ili lek protiv HIV infekcije. Međutim, danas postoje efikasni lekovi koji zaustavljaju razvoj bolesti i sprečavaju da se vaš imunitet uništi, ako se na vreme počne sa lekovima. Time se sprečava da se razvije teška bolest nedostatka imuniteta (sida, na engleskom *Acquired Immune Deficiency Syndrome*).

Osim toga, funkcionalno lečenje lekovima vodi do toga da je zaraznost vrlo mala, tada se količina virusa u krvi i drugim telesnim tečnostima vrlo smanjuje. To važi uz pretpostavku da nemate neku drugu seksualno prenosivu infekciju. Zato će se uvek pri snošaju koristiti kondom, da bi se rizik zaraze smanjio na minimum i radi zaštite od drugih polnih bolesti.

Budući da lečenje ne može bolest izlečiti mora se provoditi do kraja života. Lečenje se provodi kombinovanjem obično tri različita leka i ponekad može imati neželjena dejstva koja negativno deluju na kvalitet života. Danas ipak postoji niz različitih lekova i zato se obično može naći kombinacija koja ima najmanje negativnih posledica. Ako se lečenje započne na vreme očekuje se da se može živeti uglavnom jednako dugo kao što bi se živelo bez HIV infekcije.

Kod HIV infekcije mislite na

Najbolja zaštita od dobivanja ili prenosa HIV infekcije je praktikovanje sigurnog seksa sa kondomom prilikom snošaja i izbegavanje kontakta sluzokože sa krvi i drugim telesnim tečnostima koje mogu sadržavati virus.

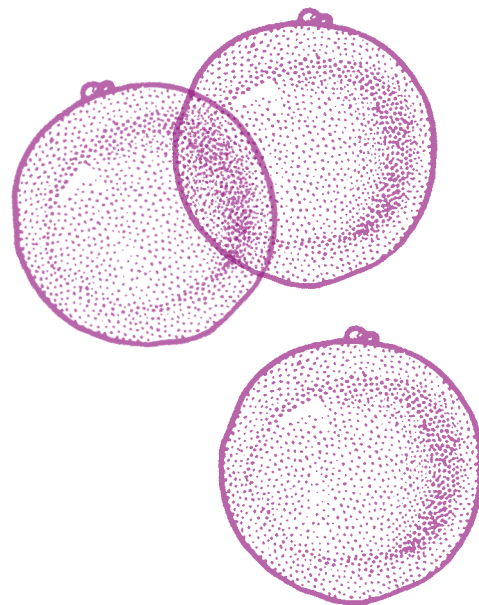
HIV možete lakše dobiti ako imate nezaštićen snošaj sa partnerom koji ima HIV i ako imate neku drugu seksualno prenosivu infekciju. Ako znate da ste bili izloženi HIV infekciji u poslednja 24 sata morate odmah stupiti u kontakt sa klinikom za infektivne bolesti tamo gde stanujete da bi dobili mišljenje da li je moguće početi sa preventivnim lečenjem (postexpositionsprofilax – PEP) protiv HIV infekcije radi pokušaja sprečavanja infekcije.

HIV infekcija ne znači automatski da imate ili ćete dobiti sidu.

Ako se ne započne sa lečenjem HIV infekcija uništava bela krvna zrnca, ćelije važne za imunitet. Kada je imunitet obično nakon nekoliko godina jako oslabljen možete dobiti različite posledice. Te posledice mogu biti opasne po život i zajedničkim imenom se nazivaju sida. U toj fazi je i količina virusa porasla a time i zaraznost.

Da bi se sprečio razvoj side važno je početi lečenje pre nego vaš odbrambeni mehanizam bude previše narušen. Zato je važno da ne odugovlačite sa testiranjem ako sumnjate da ste bili izloženi riziku zaraze HIV infekcijom. U Švedskoj, na žalost još uvek mnogi dobivaju svoju dijagnozu kasno, kada im je imunitet već ozbiljno narušen.

Svim trudnicama se nudi testiranje na HIV infekciju da bi se u toku trudnoće moglo početi sa lečenjem HIV infekcije i poduzeti mere predostrožnosti prilikom porođaja radi smanjivanja rizika za dete ako majka ima HIV. Zato je danas u Švedskoj vrlo retko da jedna majka sa HIV infekcijom prenese virus na dete u toku trudnoće ili prilikom porođaja.

Folkhälsomyndigheten
PUBLIC HEALTH AGENCY OF SWEDEN

Solna Nobels väg 18, 171 82 Solna Östersund Forskarens väg 3, 831 40 Östersund.
www.folkhalsomyndigheten.se